

D I G I T A L M U L T I M E T E R

Tipus: TR 1660 /M303/

Univerzális, számkijelzéses mérőműszer laboratóriumi és üzemi mérésekre
0,1%-os pontossággal

Készült: HIKI-Sokszorosító 148/974.
A-4 500 pld.

Felelős: Dr. Haman Zoltánné

Eng.sz.: III/400/S/275/69./ Bp.

T a r t a l o m

Tartalom

- Az M303-as multiméter család ismertetése
- 1. A Digital Multimeter rendeltetése
- 2. A Digital Multimeter és tartozékai
- 3. A Digital Multimeter műszaki adatai
- 4. Működési elv
- 5. Szállítás, csomagolás
- 6. A Digital Multimeter üzembehelyezése előtti teendők
- 7. Használati utasítás
 - 7.1. Biztonsági követelmények
 - 7.2. Kezelőszervek elhelyezkedése és feladata
 - 7.3. Előzetes beállítás
 - 7.4. Mérések
 - 7.5. Pontosság ellenőrzése
- 8. Az áramkörök részletes ismertetése
 - 8.1. Általános
 - 8.2. A logikai egység /7. ábra/ működése
 - 8.2.1. A logikai egység főbb részei
 - 8.2.2. A logikai egység működése INT üzemmódban
 - 8.2.3. A logikai egység működése EXT üzemmódban
 - 8.3. Az analóg egység felépítése /M303-02/
 - 8.3.1. Bemeneti osztó egyenfeszültség-méréshez
 - 8.3.2. Bemeneti osztó váltófeszültség-méréshez
 - 8.3.3. Bemeneti szűrő
 - 8.3.4. Bemeneti erősítő
 - 8.3.5. Referencia feszültséggenerátor
 - 8.3.6. FET-kapcsolók
 - 8.3.7. Integrátor
 - 8.3.8. Komparátor
 - 8.4. AC/DC átalakító
 - 8.5. Az analóg egység működése ellenállás méréskor
 - 8.6. Tápellátás
- 9. Mechanikai konstrukció
- 10. Karbantartás
- 11. Javítás
- 12. Raktározás
- 13. Szavatosság
- 14. Anyagjegyzék
 - 14.1. Logikai egység /M303-01/
 - 14.2. Analóg egység /M303-02/
 - 14.3. AC/DC átalakító /M303-02/
 - 14.4. Transzformátor és szűrők /M303-02/2/

Ábrák, rajzok

1. ábra A Digital Multimeter fényképe
2. ábra A Digital Multimeter fényképe leszerelt előlappal
3. ábra Egyszerűsített tömbvázlat
4. ábra Ütemdiagram a tömbvázlathoz
5. ábra Kezelőszervek, csatlakozópontok elhelyezkedése az előlapon.
6. ábra Kezelőszervek, csatlakozópontok, biztosítók elhelyezkedése a hátlapon.
7. ábra A logikai egység elvi kapcsolási rajza /M303-01/
8. ábra Az analóg egység kapcsolási rajza /M303-02/
9. ábra Transzformátor és szűrők. Kapcsolási rajz /M303-02/
10. ábra A +5 V-os stabilizátor kapcsolási rajza /M303-01/
11. ábra A +15 V-os stabilizátor kapcsolási rajza /M303-02/
12. ábra A logikai egység és a +5 V-os stabilizátor elvi elrendezési rajza /M303-01/ Felülnézet
13. ábra A logikai egység és a +5 V-os stabilizátor elvi elrendezési rajza /M303-01/ Alulnézet
14. ábra Az analóg egység és a +15 V-os stabilizátor elvi elrendezési rajza /M303-02/ Felülnézet
15. ábra A bemeneti szűrő átviteli karakterisztikája
16. ábra A 34 pólusu csatlakozó bekötési rajza
17. ábra Transzformátor és szűrők. Elvi elrendezési rajz /M303-02/2/
18. ábra Ütemdiagram

A TR 1660 /M303/-as multiméter család
felépítése

TR 1660 /M303/	Digital Multimeter DC-AC-R
TR 1661 /M302/	Digital Multimeter DC-R
TR 1662 /M301/	Digital Voltmeter DC 100, μ V ... 400V négy mérés- határban
TR 1663 /M300/	Analog-digital átalakító DC 100, μ V ... 0,4V /1 méréshatár/
M303 K	Digital Multimeter Mini-max mérő- vel kiegészítve DC-AC-R + Minimális, maximális és mért érték kijelzés

1. A digital Multimeter /továbbiakban DM/ rendeltetése

Az M 303 típusu integrált áramkörös DM 0,1%-os pontosságú univerzális mérőműszer.

Felhasználható laboratóriumi és üzemi körülmények között egyenfeszültség, váltakozó feszültség és ellenállás mérésére.

A mérhető mennyiségek értéktartománya:

Egyenfeszültség: 100 μ V - 400 V
Váltakozó feszültség: 100 μ V - 400 V
Ellenállás: 100 mOhm - 4 Mohm
Egyen- és váltakozó áram /opció 01/ 100 nA - 400 mA

A váltakozó feszültség frekvenciatartománya: 20Hz-20KHz

2. A DM és tartozékai

M 303-as DM és gépkönyv

Külön rendelhető tartozékok:

Opció 01 : + 0,2% osztálypontosságú shunt-doboz

Opció 02 : Logikai kimenet, EXT. üzemmód

3. A DM műszaki adatai

Mérendő mennyiség	Méréshatár	Felbontó képesség	Pontosság	Bemenő ellenállás
Egyenfe- szültség	0-0,4 V	100 μ V		100 MOhm
	0-4 V	1 mV	\pm 0,1 %	100 MOhm
	0-40 V	10 mV	\pm 1 digit	10 MOhm
	0-400 V	100 mV		10 MOhm
Ellenállás	0-0,4 kOhm	1 mOhm		
	0-4 kOhm	1 Ohm		
	0-40 kOhm	10 Ohm	\pm 0,1 %	
	0-400 kOhm	100 Ohm	\pm 1 digit	
	0-4 MOhm	1 kOhm		
Váltakozó feszültség	0-0,4 V /20 Hz..20Khz/	100 μ V	0,2 % \pm 1 digit	1 MOhm

Handwritten mark

Mérendő mennyiség	Méréshatár	Felbontó képesség	Pontosság	Bemenő ellenállás
	0-4 V /20 Hz..10kHz/	1 mV	0,5 %	30 pF
	0-40 V /20 Hz..10kHz/	10 mV	0,8 %	
	0-400 V /20 Hz..10kHz/	100 mV	0,8 %	
Egyenáram	0-400 μ A	100 nA		1 kOhm
/opció 01/	0-4 mA	1 μ A	\pm 0,2 %	100 Ohm
	0-40 mA	10 μ A	\pm 1 digit	10 Ohm
	0-400 mA	100 μ A		1 Ohm
Váltakozó áram	0-400 μ A	100 nA	\pm 0,3 % \pm 1 digit	1 kOhm
/opció 01/	0-4 mA	1 μ A	\pm 0,6 %	100 Ohm
20 Hz..10kHz	0-40 mA	10 μ A	\pm 1 %	10 Ohm
	0-400 mA	100 μ A	\pm 1 %	1 Ohm

Megjegyzés: A táblázatban feltüntetett pontosság $23 \pm 5^\circ\text{C}$ környezeti hőmérsékletre és 90 napra érvényes.
AC mérésnél stabilitási hiba: $\pm 0,1 \text{ \%/év.}$

Tulterhelés: 10 %

Zajelnyomás 50 Hz-en

Beépített szűrővel min. 60 dB
Szűrő nélkül min. 25 dB

Üzem módok:

1. Automatikus /INT./
Mérési sebesség: 5 mérés/sec
2. Külső indításos /EXT./ /opció 02/
Az indítójel specifikációja:

$$\begin{aligned}
 U_1 &= + 2 \dots + 5\text{V} \\
 U_2 &= 0 \dots +0,8\text{V} \\
 R_{be} &= \text{kb.} \quad 2 \text{ kOhm} \\
 t_1 &= \text{min.} \quad 10 \text{ ms}
 \end{aligned}$$

A mérési idő az indítójel felfutó élétől számítva 200 msec

Kijelzés: 4 decimális számjegy, automatikus polaritáskijelzés és mérési mód /egyenfeszültség, váltakozó feszültség/. Ellenállás méréskor üzemmód kijelzés nincs. A legnagyobb kijelezhető számjegy ± 4000 .

Sornyomatató kimenet /opció 02/

A decimális számjegyek kijelzése "8-4-2-1" súlyozású BCD kód-ban, a helyiérték kijelzése négy vezetéken, a polaritás kijelzése kettő és a mérési mód kijelzése további kettő vezetéken történik. Információt egy-egy kimenő vezetéken a logikai "1" szint hordoz.

Logikai "0" szint: 0 - 0,4 V

Logikai "1" szint: 2,4 - 5,5 V

Hálózati feszültség: 220 V + 10 %
- 15 %

Hálózati frekvencia: 50Hz \pm 1 Hz

Környezeti hőmérséklet: +10 ... + 35^oC

Teljesítményfelvétel: max. 40 VA

Súly: kb. 8 kp

Méret: 220 x 140 x 420 mm

4. Működési elv

A műszer alapját a kétszeres integrálás elvén működő digitális voltmérő képezi. Ez a mérési elv biztosítja a műszer legalább 25 dB-es soros hálózati zajelnyomását a beépített szűrő kikapcsolt állapotában is.

Az U_x mérendő feszültséget $T=60$ msec-ig integráljuk, majd a mérendő jellel ellentétes polaritású U_R referencia feszültséggel az integrátort kiinduló állapotába juttatjuk vissza. Ekkor a visszaintegrálás ideje T_x arányos a mérendő feszültséggel:

$$T_x = \frac{T}{U_R} U_x$$

Működés szempontjából a DM alapvetően két részre, logikai és analóg áramkörökre osztható. A logikai áramkör előállítja a mérés vezérléséhez szükséges jeleket, leszámolja a visszaintegrálás alatt a számlálóra jutó impulzusokat és gondoskodik a mérési eredmény kijelzéséről. Az analóg áramkörök: a bemeneti

erősítő, kapcsoló egység, integrátor, komparátor /és váltakozó feszültség mérésekor az AC/DC konverter/.

A DM teljes működését a 3. ábra tömbvázlata és a 4. ábra ütemdiagramja alapján érthetjük meg.

A logikai áramkörök hálózati frekvenciával szinkron állítják elő a rendszer indítójelét, melynek hatására a logika vezérlő egysége nullázódik, a számláló pedig 1000-nek megfelelő állapotba kerül. A nullázás után a mérendő feszültséget az integrátor bemenetére kapcsolja egy FET kapcsoló. Az integrálás befejeztéig a számláló 4000-es állapotáig a logika eldönti a polaritást, majd a visszaintegrálás az ennek megfelelő polaritású referencia feszültséggel történik. Az integrátor kimenő feszültségét a nullkomparátor figyeli, nullátmenet esetén a komparátor kimenete változtatja állapotát, ezt a logika érzékeli és leállítja a visszaintegrálást ill. a számlálást. Ha a visszaintegrálás a számláló 8000-nek megfelelő állapotáig nem fejeződik be, a visszaintegrálás tovább folytatódik, de a számlálás leáll és a műszer 4000-et jelez ki. /A kijelzés = a számláló állapota -4000/.

Az órajel frekvenciája 100 kHz, mely a számlálóra már 50 kHz-re leosztva jut.

5. Szállítás, csomagolás

A készüléket a szállítás közben fellépő vibrációk, ütések ellen védelmet biztosító anyaggal bélelt dobozban szállítjuk. A doboz a műszert és a mellékelt gépkönyvet tartalmazza.

6. A DM üzembehelyezése /5.-6. ábra/

A készülék beépített hálózati csatlakozó kábele /21/ csak védőföldelt hálózathoz csatlakoztatható. A műszerdobozt a hálózati csatlakozókábel a hálózati védőfölddel fémesen összeköti.

7. Használati utasítás

7.1. Biztonsági követelmények

A készülék csak védőföldeléssel ellátott hálózatról üzemeltethető.

7.2. Kezelőszervek elhelyezkedése és feladata

A kezelőszervek elhelyezkedését mutatja az 5. és 6. ábra. A kezelőszervek a következő feladatokat látják el.

1. Hálózati kapcsoló /K11/. Az OFF feliratu kapcsolóállás a kikapcsolt állapotnak felel meg.

2. Digitális kijelző egység

Négy számjegyet, tizedespontot, előjelet, mérési módot jelez ki. /egyenfeszültség mérés esetén + vagy -, váltófeszültség mérés esetén \sim , ellenállás mérésnél nincs

jelzés/ Tulterhelés esetén a műszer végkitérést, azaz 4000-et mutat, tehát a legnagyobb mérési információ 3999.

3. Kétállású kapcsoló /K9/

A 60 dB állásban a bemeneti szűrő bekapcsolása útján a műszer teljes hálózati zajelnyomása 60 dB, a 25 dB állásban csak 25 dB, mely a mérési módszerből adódik.

4. DC,R nullázó potencióméter /P1/

A 11 ill. 13 nyomógomb lenyomásakor rövidrezárt bemenetek /Hi és Lo külső összekötése/ mellett az egyenfeszültség ill. ellenállás mérés nullája beállítható.

5. AC nullázó potencióméter /P2/

A 12 nyomógomb lenyomásakor rövidrezárt bemenetek mellett a kijelzőn 0000, 0001 vagy 0002 információknak kell megjeleníteni. Ebben az esetben a műszer "AC nullája" jó. Amennyiben a kitérés 0003 vagy ennél több, a következőképpen járjunk el:

1. Vigyünk a műszer bemenetére valamilyen váltakozó feszültséget. A méréshatárváltó gombok /K1 - K5/ segítségével álljunk olyan méréshatárba, hogy a kitérés három számjegyű legyen. /Pl.: 0256/
2. Váltunk át eggyel magasabb méréshatárra, és az AC ZERO eliratu potencióméterrel állítsuk be az eggyel érzékenyebb méréshatárban mutatott érték tizedrészét. /Az említett példa szerint 0026/
3. Ezután rövidrezárva a bemenetet, a műszernek 0000.0001 vagy 0002 kitérésre kell beállni.

Figyelem: Az AC nullázó potenciómétert a gyakorlatban igen ritkán kell állítani!

6-10. Méréshatárváltó nyomógombok /K1 - K5/

Számozás sorrendjében az alacsonyabb méréshatártól a magasabb felé haladva.

11-13. Mérési mód választó nyomógombok /K6 - K8/

Számozás sorrendjében, egyenfeszültség, váltakozó feszültség, ellenállás mérés.

14. Feszültség /egyen, váltó/ és ellenállásmérő bemenet /CSH1/
15. Feszültség /egyen, váltó/ és ellenállásmérő bemenet /CSH2/
16. Műszerház /védőárnyékolás/ kivezetése /CSH3/
17. Kétállású üzemmódválasztó kapcsoló /K10/ /A műszer hátlapján/ /opció 02/
A Kapcsoló INT. állásban a DM automatikusan, 200 msecenként mér, a kapcsoló EXT. állásában pedig külső vezérlőjellel indítható.

7.3. Előzetes beállítás

Hálózati kapcsoló /1/ bekapcsolt állapotba esetén a kijelző egységen /2/ a számoknak világítaniuk kell. Az üzemmód kapcsolót állítsuk INT. állásba /automatikusan csak ekkor mér a műszer./

A műszer bemelegedése után /ez 1-2 perc/ rövid vezetékkel zárjuk rövidre a műszer mérőpontjait /CSH1, CSH2/. A műszer nullázását most elvégezhetjük a mérési mód választó nyomógombok egyenfeszültség-mérő vagy ellenállásmérő állásában a P1 potencióméterrel ill. váltakozó feszültségmérő állásában a 7.2-5 pont szerint P2 potencióméterrel. /A nullázást egyenfeszültség és ellenállás méréskor a műszer legérzékenyebb mérőállásában végezzük./

A DM végkitérését kalibrálni nem kell.

A 4000-es számkijelzés felhasználható mérési információkat nem hordoz, de túlsordulásra /túlterhelésre/ figyelmeztet. Ilyenkor a műszer magasabb mérés határ állásába kell áttérni.

A DM feszültségmérő állásaiban túlterhelésre kevésbé érzékeny. A műszer meghibásodását nem üzemszerű használat, pontosabban a mérési mód ellenállásmérő állásában a bemenetekre kapcsolt 10 V-nál nagyobb feszültség okozhatja.

A DM-hez sornyomtató is csatlakoztatható a hátoldalon elhelyezett logic output feliratu /CS1 pozíciószám/ 34 pólusu csatlakozó segítségével. /opció 02/

A csatlakozó bekötése a 16. ábrán látható.

7.4. Mérések

1. Egyenfeszültség mérése

A mérendő feszültséget a 14. és 15. számú bemenetekre kell kötni. A Hi bemenetre adott pozitívabb polaritású egyenfeszültségnél a számkijelző "+" polaritást jelez ki.

2. Váltakozó feszültség mérése

A mérendő váltakozó feszültséget a 14. és 15. számú bemenetekre kell kötni. A számkijelző " " jelet és a mérendő feszültség effektív értékével arányos számjegyet jelez ki.

3. Ellenállás mérése

A mérendő ellenállást a 14. és 15. számú bemenetekre kell kötni. A számkijelző a mérendő ellenállás kOhm-ban mérhető értékével arányos számjegyet jelez ki.

Figyelem: A műszer ellenállásmérő állásában a bemeneti kapcsokra 10 V-nál nagyobb feszültség nem kerülhet!

4. Egyenáram mérése /5. ábra/

Az egyenáramot árammérő shunt segítségével mérjük. A mérendő áramot a shunt két bemeneti pontjára csatla-

kozttatjuk, a shunt doboz hátlapján található "benőtt" kábellel pedig a multiméter Hi és Lo pontjára csatlakozunk. A multimétert 400 mV-os egyenfeszültségmérő állásba hozzuk.

8.2.

8.2.

/K1 és K6 nyomógombok lenyomva/

A méréshatárt a shunt-dobozon található nyomógombok segítségével váltjuk. Mivel a tizedespont helyét a K1 - K5 kapcsolók határozzák meg, azaz a tizedespont nem változtatja helyzetét a shunt-doboz méréshatár-váltó gombjainak kezelésénél, a nagyságrend leolvasásánál a következőképpen járunk el:

Adott a multiméter kitérése mV-ban. Ezt a kitérést osszuk a shunt ellenállással. A shunt-ellenállásértékek az 5/a oldalon levő táblázatban találhatóak.

Például: a shunt 400 mA-es állásban van. A kitérés 272 mV. Az áram értéke tehát:

$$I_x = \frac{272 \text{ mV}}{1 \text{ Ohm}} = 272 \text{ mA}$$

5. Váltakozó áram mérése /5. ábra/

8.2.

Váltakozó áramot a 4. pontban leirtakhoz hasonló módon végezzük, de a multimétert nem 400 mV-os egyenfeszültségmérő, hanem 400 mV-os váltakozó feszültségmérő állásba hozzuk. /K1 és K7 nyomógombok lenyomva/

7.5. Pontosság ellenőrzése

A DM nullázását bekapcsolás után 1 - 2 perccel a 7.3. pontban leirtak szerint kell elvégezni.

8. Az áramkörök részletes ismertetése

8.1. Általános

A DM elvi kapcsolási rajzát a 7. - 10. ábra tartalmazza, mégpedig a vezérlőjeleket szolgáltató logikai egység a 7. ábrán, az analóg áramköröket tartalmazó egység a 8. ábrán található.

A hálózati transzformátort és szűrőket a 9. ábra tartalmazza. A logikai egység stabilizátora /+5 V-os/ és a digitális integrált áramkörök tápfeszültség bekötése a 10. ábrán található. Az analóg áramkörök +15 és -15 V-os tápegységét a 11. ábrán tüntettük fel.

A DM 3 nyomtatott áramöri lapot tartalmaz. Az ezekre szerelt alkatrészek elhelyezését mutatják az elvi elrendezési rajzok /12., 13., 14., 17. ábra/. A logikai egység és a hozzá tartozó +5 V-os stabilizátor /12., 13., ábra/ ill. az analóg egység és a hozzá tartozó +15 V-os stabilizátor /14. ábra/ egy-egy nyomtatott áramöri lapon helyezkedik el.

A műszer működését a 7.-10. és a 18. ábra segítségével érthetjük meg.

8.2. A logikai egység /7. ábra/ működése

8.2.1. A logikai egység /M303-01-es panelen található/ főbb részei:

Szinkronozó egység: a 29, 23, 26-os számú integrált áramkörre /továbbiakban IC/ épül.

16000-es számláló: a 9, 10, 11, 12 és 13-as számú IC alkotja.

Vezérelhető óragenerátor: a T1-T4 tranzisztorokra épülő 100 kHz-es oszcillátort és a 14-es IC tokot tartalmazza. Q_6 frekvenciája 50 kHz.

Kijelző egység: az N1-N5 Nixie-csővekre és az 1-8 számú IC tokokra épül. Utóbbiakat egészíti ki a T5 és T6 tranzisztor tartalmazó Nixie-meghajtó fokozat.

M és L-jel generátor: a 25 és részben a 20-as IC tokra épül. T, R⁻ és R⁺-jel generátor: a 15, 24 és részben a 14-es IC tokot tartalmazza.

8.2.2. A logikai egység működése INT. üzemmódban

A hálózati 50 Hz-es feszültséggel szinkron négyszögjeleket formál a 29-es tokra épülő Schmitt-kör.

A Schmitt-kör kimenetén megjelenő S jel egy 10-es számlálót /23-as tok/ léptet. A számláló jeleit /1001₂/ és az S jelet kapuzó áramkör 1000-es állapotba hozza a 16000-es számlálót. A vezérelhető óragenerátor ilyenkor "1" állapotban van, hiszen M=0.

Amikor a 10-es számláló "0" állapotba ér, az E jel lefutó éle "1"-be billenti a Q₂ jelet előállító bistabilt

/18-as tok./ Ezzel M=1 lesz, és az óragenerátor léptetni kezdi a 16000-es számlálót, indul az integrálás. Amikor az utóbbi a 4000-es állapotba ér, Q₉ nullázza a Q₂ jelet előállító bistabilt, Q₂ pedig a Q₅ bistabilt "1"₂-be billenti. Indul a visszaintegrálás. A referenciafeszültség generátort az R⁻ és R⁺ jel vezérli.

A számláló leáll:

- A./ ha az integrátor nem tért vissza kiinduló állapotába, de már elérte a 8000-es állapotot:
- B./ nem érte el a 8000-es állapotot, de az integrátor visszatért kiinduló állapotába.

/Előbbi eset a túlterhelésnek felel meg: U_x U névleges, míg utóbbinál a mérendő jel kisebb a mérés határánál./
Tárgyaljuk először az általában előforduló B esetet. Az integrátor kimenő feszültségének előjelét felintegrálásakor a Q₁₀ bistabil állapítja meg. /p⁺ és p⁻ jelek/.

Az M és L-jel generátor a tárolt p⁺ és p⁻ jelek és a K, K jel figyelembevételével megállapítja, hogy az integrátor kimenőfeszültsége mikor vált előjelet, azaz a komparátor mikor vált állapotot. Ekkor az L jelet generálja, ami ebben az esetben megegyezik az M jellel.

Az A esetben /szaggatott vonallal jelöltük a 18. ábrán/ a számláló előbb eléri a 8000-es állapotot, mint a komparátor állapotot vált.

Ilyenkor Q_3 hatására $M=0$ lesz, tehát az órajel generátor leáll. A visszaintegrálás azonban folytatódik K állapotváltásáig. Az állapotváltást érzékelő L-jel generátor kimenetén $L=1$ jelenik meg, ami billenti Q_5 -öt, és ezzel befejeződik a visszaintegrálás.

A visszaintegrálás befejeztétől a következő felintegrálás kezdetéig a driftkiegyenlítő áramkört vezérlő T jel "1" állapotba kerül. Amikor a készülék működését vezérlő 10-es számláló a 8-as állapotba kerül, az E és S jelet kapuzó áramkör előállítja az St beírást vezérlő jelet. Az St jel az SN 7475-típusú tárolókba beírja a mérési eredményt, ami 4000-rel kevesebb a 16000-es számláló pillanatnyi állapotánál. A tárolók a következő mérési ciklusban megjelenő St jelre ezt az információt tárolják, tehát a Nixie csöveken is ez az információ fog megjelenni.

8.2.3. A logikai egység működése EXT. üzemmódban

EXT üzemmódban a 23-as számú 10-es számláló a 8-as ütemben S-et tiltja. /26/6 logikai nullán van./ Ha az 1 indító bemenetre logikai "0" kerül, az a számlálót "9"-es állapotba hozza, megszűnik S tiltása és lejátszódik egy mérési ciklus.

8.3. Az analóg egység felépítése /M303-02/

Az analóg egység a következő részáramköröket tartalmazza:

8.3.1. Bemeneti osztó egyenfeszültség-méréshez.

0,4 V és 4 V-os méréshatárba a mérendő jel a következő uton jut a bemeneti erősítőre:

K8c /K7a/K2d/K6b /Bemeneti szűrő/ K7b,/K8d, 40 V és 400 V-os állásban a 10 MOhm -os bemeneti osztót használjuk. Ilyenkor K8c, K7a, K2d, és K1b-n keresztül jut a jel a bemeneti osztóra.

A bemeneti osztó kimenetéről a K3d vagy a K4d kapcsolón keresztül visszük a leosztott jelet a bemeneti szűrőre és onnan a bemeneti erősítőre.

8.3.2. Bemeneti osztó váltófeszültség méréshez

Váltófeszültség méréskor a mérendő jel a lenyomott K7a kapcsolón keresztül jut a C2 leválasztó kondenzátorra. A frekvenciakompenzált osztóról a jelet a K1d, K2b, K3b és K4b kapcsoló veszi le. Az osztó kimenete K7d-n keresztül kapcsolódik az AC-DC átalakítóra.

8.3.3. Bemeneti szűrő

A bemeneti szűrő átviteli karakterisztikáját a 15. ábra tartalmazza. A szűrő csillapítása 50 Hz-re min. 35 dB, ha a K9 tolókapcsoló a C5, C6 kondenzátort a földre köti. Ellenkező esetben a szűrő csillapítása 0 dB.

8.3.4. Bemeneti erősítő

FET-es bemenettel /T1, T2/ rendelkezik. A mérendő jelet a "+" non-inverterig bemenetre visszük. Az erősítő erősítési tényezője a feszültségméréskor

$$A_v = 1 + \frac{R_{71} + P_5}{R_{70}} = 1 + \frac{19K}{1K} = 20 \text{ azt az egy esetet kivéve,}$$

amikor egyenfeszültséget mérünk 4 V-os méréshatárban. Ilyenkor a J jelfogó 1 K-ra sőtöli R71-et és P5-öt, azaz 2-es erősítési tényezőt biztosít.

8.3.5. Referencia feszültséggenerátor

A D31 referenciadiódát /8,4 V-os/ és az E5, E6 erősítőt tartalmazza. Az erősítők szolgáltatják a +6 V-os és a -6 V-os referenciafeszültséget.

8.3.6. FET-kapcsolók

Felintegrálásakor a Q₂ jel hatására a T3 tranzisztorra épülő FET-kapcsoló a bemeneti erősítő kimenő jelét az R132 ellenálláson keresztül az integrátor bemenetére kapcsolja.

Visszaintegrálásakor a referenciagenerátorok jelét T4 vagy T5 kapcsolja az integrátor bemenetére.

T4 és T5-öt az R⁺ ill. az R⁻ jel vezérli.

A visszaintegrálás befejezésekor a T jel indítja a driftkiegyenlítő áramkört, amelyet a T6, T7 tranzisztor tartalmazó FET kapcsoló vezérel.

8.3.7. Integrátor

Az integrátor az E2 erősítőre épül.

Az integrálási időállandót a C35 kondenzátor és az R132 ellenállás határozza meg.

8.3.8. Komparátor

A komparátor az E3 erősítőre épülő előerősítőt és az E4-re épülő Schmitt-kört tartalmazza. A komparátor kimenőjelét jelöltük K-val.

8.4. AC/DC átalakító

Az AC/DC átalakítót a K7d kapcsoló csatlakoztatja a bemeneti osztóhoz. Az átalakító kimenőjele a K7b és K8d kapcsolón keresztül jut a bemeneti erősítőre. Az átalakító 0,4 V effektív feszültségből 0,4 V egyenfeszültséget állít elő.

Az átalakító impedanciáttranszformátort /T26, T2/, AC-DC átalakítót /E7, D22, D23/ és szűrőt tartalmaz.

8.5. Az analóg egység működése ellenállásméréskor

Ellenállásméréskor a mérendő ellenállást a bemeneti erősítő visszacsatoló ágába kötjük. Az így kialakított erősítő bemenetére +6 V-os referenciafeszültség jut a K1a, K2a, K3a, K4a, vagy K5a méréshatárváltó kapcsolókon keresztül. Így pl. 0,4 kOhm-os méréshatárban az erősítő kimenőfeszültsége U_{ki} a következőképpen számítható:

$$U_{ki} = \frac{6R_x}{R_{78}} = \frac{6R_x}{0,3}$$

U_{ki} -t V-ban kapjuk, ha R_x -et kOhm-ban helyettesítjük a képletbe.

R_x a következő uton kapcsolódik az erősítőre:

Hi-K8c-K8b ill. Lo-K8a

8.6. Tápellátás

A 9. ábrán tüntettük fel a hálózati transzformátort és a szűrőket. /M303-02/2/ Ehhez az egységhez csatlakozik a +5 V-os stabilizátor /10. ábra/ és a +15 V-os stabilizátor az M303-01-es panelen helyezkedik el. A logika számára biztosítja a tápfeszültséget.

A +15 V-os stabilizátor az M303-02-es panelen helyezkedik el. An analóg egység számára biztosít tápfeszültséget. Két olvadó biztosító /200 mA/ védi rövidzár ellen. A Nixie csövek tápfeszültsége stabilizálatlan 200 V.

9. Mechanikai konstrukció

A készülék fényképeit az 1. és 2. ábrán láthatjuk.

A kezelőszervek, csatlakozópontok, biztosítók elhelyezését az 5. és 6. ábra mutatja.

A fedőlap és hátlap eltávolítása után /2-2 csavart kell kicsavarni a hátlapon/ hozzáférhetünk az áramkörökhöz.

A bemérést megkönnyíti, hogy további két csavar eltávolítása után a logikai áramköröket tartalmazó panel felhajtható.

10. Karbantartás

A műszerbe beépített etalonellenállások egy részét évenként ellenőrizni és szükség esetén jusztírozni kell.

Ezek az ellenállások a következők:

1./ A bemeneti erősítő erősítési tényezőjét meghatározó ellenállások R71 és P5, R69 és P6

2./ Referenciafeszültség-szabályozó ellenállás:
R75, P7 és R76, P8

11. Javítás

A műszer bonyolultsága miatt a javítást a HIKI szerviz végzi:

12. Raktározás

A készüléket száraz helyen kell raktározni. Agresszív közeg jelenléte a raktárhelyiségben nem engedhető meg. A levegő hőmérséklete $0, \dots, +45^{\circ}\text{C}$ legyen, a relatív páratartalom értéke ne haladja meg a 85 %-ot.

A műszer csak normál helyzetben tárolható!

13. Szavatosság

A gyártó cég 1 éves garanciát vállal a készülék rendeltetés szerinti használata esetén.

A garanciális időt a szállítás napjától számítjuk.

14. Anyagjegyzék

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellemző
				1	HIKI M303-100 Multiméter alapegység
1	M303-01	M303-100		1	Logikai egység <u>Logikai egység építő</u> <u>elemei:</u>
	N1			4	<u>Nixie kijelzők</u> VALVO ZM1000
	N2				
	N3				
	N4				
	N5			1	VOLVO ZM1021 <u>Integrált áramkörök</u>
	IC1			4	TEXAS SN 7441 AN
	IC2				
	IC3				
	IC4				
	IC5			4	TEXAS SN 7475 N
	IC6				
	IC7				
	IC8				
	IC9			3	TEXAS SN 7490 N
	IC10				
	IC11				
	IC12			3	ZEXAS SN 7476 N
	IC13				
	IC14				
	IC15			1	TEXAS SN 7400 N
	IC16			1	TEXAS SN 7404 N
	IC17			1	TEXAS SN 7400 N
	IC18			1	TEXAS SN 7476 N
	IC19			1	TEXAS SN 7400 N
	IC20			1	TEXAS SN 7405 N

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
IC21				1	TEXAS SN 7404 N
IC22				1	TEXAS SN 7420 N
IC23				1	TEXAS SN 7490 N
IC24				1	TEXAS SN 7404 N
IC25				1	TEXAS SN 7420 N
IC26				1	TEXAS SN 7400 N
IC27				1	TEXAS SN 7405 N
IC29				1	TEXAS SN 7460 N
<u>Tranzisztorok</u>					
T1				1	TOSHIBA 2SC 373G Szilicium npn planár
T2				1	SIEMENS BC 107B Szilicium npn planár
T3				1	TEXAS BC 212 Szilicium npn planár
T4				1	TOSHIBA 2SC 373G Szilicium npn planár
T6				2	TEXAS BSW 32 Szilicium npn planár
T7		M303-112		1	TEXAS TIP 29 Szilicium npn planár teljesítmény
T8				1	TEXAS 2N 1711 Szilicium npn planár
T9				1	SIEMENS BC 107B /BC 167/ Szilicium npn planár
T10				1	TEXAS BC 212 Szilicium pnp planár
T11				2	SIEMENS BC 107B /BC 167/ Szilicium npn planár
T12				5	TEXAS BSW 32
.					
.					
.					
T16					
T17					SIEMENS BC 107B
T18					TEXAS BSW 32

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
					<u>Félvezető diódák</u>
D1				3	ITT 1N 914 Szilícium planár
D2					
D3					
D4				1	ITT ZF 5,6 Szilícium Zener
					<u>Ellenállások</u>
R1				1	REMIX R510 1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R2				1	REMIX R510 360-430 Ohm $\pm 10\%$ 0,125W
R3				1	REMIX R510 6,8 kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R4				1	REMIX R510 560 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R5				1	REMIX R510 270 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R6				1	REMIX R510 10kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R7				1	REMIX R510 330kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R8				1	REMIX R510 1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R9				5	REMIX R510 43-56kOhm $\pm 10\%$
R10					
R11					
R12					
R13					
R14				4	REMIX R510 1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R15					
R16					
R17					
R18				1	REMIX R510 5,1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
R19				3	REMIX R510 5,1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R20					
R21					
R22				1	REMIX R510 2,2kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R23				1	REMIX R510 3,9kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R24				1	REMIX R510 470 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R25				1	REMIX R510 10-22 Ohm $\pm 10\%$ 0,5 W
R26				1	REMIX R510 51-47 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R27				1	REMIX R510 2,2kOhm $\pm 10\%$ 0,25 W
R28				2	HIKI R514 10hm $\pm 0,1$ Ohm 0,25 W
R29				1	REMIX R510 330 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R30				1	REMIX R510 18kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R31				1	REMIX R510 470 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R32				2	REMIX R510 1kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R33					
R34				1	REMIX R510 2,2kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R35				1	REMIX R510 5,1 kOhm $\pm 10\%$ 0,125 W
R36				1	HIKI R524 1,266kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W TK=0,01
R37				1	HIKI R524 1,5 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W TK=0,01
R38				7	REMIX R510 39-47 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
⋮					
R44					

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
R45				1	REMIX R510 18 Ohm $\pm 10\%$ 0,125 W
R46				4	REMIX R510 4,3 kOhm 0,125 W
⋮					
R49					
					<u>Potenciometer</u>
P1				1	REMIX P8144 270 Ohm $\pm 10\%$
					<u>Kondenzátorok</u>
C1				1	REMIX C202 10nF $\pm 10\%$ 25-63 V
C2				1	REMIX C202 4,7-5nF $\pm 10\%$ 25-63 V
C3				1	REMIX C202 330pF $\pm 10\%$ 63-125 V
C4				5	MM CE-284 100/uF -10+100% 6,3 V
⋮					
C8					
C9				5	KÓPORC T10 000-FT 10nF +80-20% 30V
⋮					
C13					
C14				1	MM CE-284 100/uF -10+100% 6,3 V
C15				1	KÓPORC FT10 000 100nF \emptyset 14 30 V
C16				1	REMIX C202 470pF $\pm 10\%$ 63V-160V
C17				1	KÓPORC T10 000-Ft 10nF +80-20% 30V
					<u>Induktivitás</u>
L1				1	HIKI Oszcillátor tekercs HIKI rajzszám: M303-150

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
					<u>Mechanikus szerelvények</u>
				1	HIKI Fényárnyékoló lemez HIKI rajzszám: M303-112 M303-107 M303-139
				2	HIKI Távtartó HIKI rajzszám: M303-125
				1	KONTAKTA 20 sarku minia- túr csatlakozósáv hüvely Típus: DS 2111.120.2
				1	KONTAKTA 20 sarku minia- túr csatlakozósáv dugó Típus: DS 2111.120.1
2	M303-02	M303-100		1	HIKI Analóg egység
					<u>Az analóg egység építő elemei</u>
					<u>Integrált áramkörök</u>
				9	TEXAS SN 72709 N
					<u>Field-effect tranzisz- torok</u>
				1	TEXAS TIS 27 vagy Siliconix U 250 Szilícium n csatornás <u>kettős</u> FET tranzisztor
				4	TEXAS 2N 3819 n csator- nás záróréteges FET tranzisztor
				1	TEXAS 2N 3820 p csator- nás záróréteges FET tranzisztor
					<u>Tranzisztorok</u>
				2	TEXAS BC 167 npn szili- cium planar tranzisztor

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
T10				6	SIEMENS BC 107B/BC 167/npn szilícium planár tranzisztor
.					
.					
T15					
T16				4	TEXAS BC 212 pnp szili- cium planár tranzisztor
.					
T19					
T20				2	TEXAS BC212 pnp szilici- um planár tranzisztor
T22				2	TEXAS BC107B BC167 npn szilícium planár tran- zisztor
T24				1	TEXAS TIP 29 npn szilícium teljesítmény tranzisztor hűtőbordával. Összeáll. rajzszám: M303-129
T25				1	TEXAS TIP 30 pnp szili- cium teljesítmény tran- zisztor hűtőbordával Összeáll. rajzszám: M303-129
T26				1	2N3820
T27				1	BC 107B/BC167
T28				1	BC 1078/BC167
					<u>Diódák</u>
D1				1	ITT 1N914 Szilícium planár dióda
D2				5	TUNGSRAM OA1180 Germánium aranytűs kapcsolódióda
D3					
D4					
D5					
D6					
D7				6	ITT 1N914 Szilícium planár dióda
D8					

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus jellem- zők
D9					
D10					
D11					
D12					
D13				4	SIEMENS BAY45 Szilici- um dióda
D14					
D15					
D16					
D17				1	ITT 1N914 Szilicium planár dióda
D18				2	ITT ZF 5,6
D19					
D20				2	ITT 1N914
D21					
D22				2	TUNGSRAM OA1180 Germáni- um aranytűs kapcsoló dióda
					<u>Zener diódák</u>
D24				2	ITT ZF6,8 Szilicium Zener dióda
D25					
D26				2	ITT ZF9,1 Szilicium Zener dióda
D27					
D28				2	ITT ZG5,6 Szilicium Zener dióda
D29					
D30				1	ITT ZF6,8 Szilicium Zener dióda
D31				1	TOSHIBA 1S213 Hőmérsék- letkömpenzált Szilicium Zener dióda
D32				2	ITT ZF6,8 Szilicium Zener dióda
D33					
D34				2	ZF9,1 Szilicium Zener dióda
D35					

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
					<u>Ellenállások</u>
R1				1	ALMA 9 MOhm $\pm 0,05\%$ I2
R2				1	WELWYN 900 kOhm $\pm 0,05\%$ 4784D
R3				1	WELWYN 90 kOhm $\pm 0,05\%$ 4784D
R4				1	WELWYN 9 kOhm $\pm 0,05\%$ 4784D
R5				1	WELWYN 1 kOhm $\pm 0,05\%$ 4784D
R6				1	HIKI R524 20 kOhm $\pm 5\%$ ⁰⁰ TK=0,01 0,25W
R7				2	HIKI R524 10 kOhm $\pm 5\%$ / ⁰⁰ TK=0,01 0,25 W
R8					
R9				17	REMIX 100 Ohm R510 $\pm 5\%$ 0,125 W
R25					
R26				8	REMIX 1 KOhm $\pm 5\%$ 0,125W
R33					
R34				7	REMIX 1,5 kOhm $\pm 5\%$ 0,125
R40					
R41				12	REMIX 10 kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
R52					
R53				6	REMIX 1 kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
R58					

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
R59				10	REMIX 4,3 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
⋮					
R68					
R69				2	ALMA 1 kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R70					
R71				1	ALMA 19 kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R72				3	ALMA 75 kOhm $\pm 0,1\%$ AMY
R73					
R74					
R75				1	ALMA 26,1kOhm $\pm 0,5\%$ AMY
R76				1	ALMA 9,09kOhm $\pm 0,5\%$ AMY
R77				1	ALMA 10 kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R78				1	ALMA 300 Ohm $\pm 0,03\%$ AMY
R79				1	ALMA 3 kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R80				1	ALMA 30kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R81				1	ALMA 300 kOhm $\pm 0,02\%$ AMY
R82				1	ALMA 3MOhm $\pm 0,05\%$ EAL
R83				1	WELWYN 820hm $\pm 1\%$ 4302C
R84				1	WELWYN 120 Ohm $\pm 1\%$ 4302C
R85				1	WELWYN 174kOhm $\pm 1\%$ 4033C
R86				1	WELWYN 348kOhm $\pm 1\%$ 4034C
R87				1	WELWYN 120kOhm $\pm 1\%$ 4033C
R88				2	HIKI 3,2 kOhm R524 TK=0,05%/°C 0,125 W
R89					
R90				1	REMIX 910 kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
R91				2	REMIX 56 kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
R92					
R93				5	REMIX 2,7 kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
⋮					
R97					

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
	R98			2	REMIX 18 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R99				
	R100			4	REMIX 24 Ohm $\pm 5\%$ 0,125 W
	⋮				
	R103				
	R104			2	REMIX 8,2 Ohm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R105				
	R106			2	150 Ohm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R107				
	R108			2	REMIX 1 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R109				
	R110			3	HIKI R524 5,1 kOhm $\pm 2\%$ TK=0,005%/°C 0,25W
	R111				
	R112				
	R113			2	HIKI R524 3,2 kOhm $\pm 2\%$ TK=0,005%/°C 0,25 W
	R114				
	R115			2	REMIX R510 2,2 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R116				
	R117			2	REMIX R510 300 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R118				
	R119			1	REMIX R510 620 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R120			1	REMIX R510 5,1 MOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R121			3	REMIX R510 5,1 MOhm 0,5 W
	R122				
	R123				

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
	R124			3	REMIX 5,1 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R125				
	R126				
	R127			1	WELWYN 825 Ohm $\pm 0,05\%$ 4032 C
	R128			1	HIKI 5,1 kOhm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R129			1	HIKI 16kOhm $\pm 5\%$ 0,125W
	R130			1	REMIX 620 Ohm $\pm 5\%$ 0,125 W
	R131			2	HIKI /Bemérés szerint/ 68 kOhm
	R132				
<u>Potencióméterek</u>					
	P1			3	REMIX P715 1 kOhm
	P2				
	P3				
	P4			1	REMIX P715 1 kOhm
	P5			1	REMIX P814 1 kOhm
	P6			1	REMIX P814 100 Ohm /68/
	P7			1	REMIX P814 4,7 kOhm
	P8			1	REMIX P814 2,2 kOhm
	P9			1	REMIX P814 68 Ohm
	P10			1	REMIX NPB 32 5 kOhm
<u>Kondenzátorok</u>					
	C1			1	REMIX C210 33nF $\pm 10\%$ 1000 V
	C2			1	HIKI ME-101 2,2/uF $\pm 10\%$ 400 V
	C3			1	REMIX C202 180 pF
	C4			1	1 nF
	C5			2	HIKI ME-101 1,5/uF 63V
	C6				

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
	C7			1	REMIX C2041 24 pF ± 5% 125 V
	C8			1	REMIX C2041 750 pF ± 5% 125 V
	C9			1	REMIX C2042 15 nF ± 5% 125 V
	C10			2	KÓPORC FT10000 100nF 30 V
	C11				
	C12			1	REMIX C210 1,5 nF ± 10% 1000 V
	C13			1	REMIX C202 10 nF ± 5% 25 V
	C14			2	KÓPORC FT 10000 100nF 30 V
	C15				
	C16			1	REMIX C202 5 nF ± 5% 25 V
	C17			1	REMIX C202 180 pF ± 5% 63 V
	C18			3	KÓPORC N750 Tb 33 pF ± 20% 500 V
	C19				
	C20				
	C21			1	HIKI ME101 3,3/μF /4,7/μF/ 63 V
	C22			3	KÓPORC FT. 10000 100nF 30 V
	C23				
	C24				
	C25			1	REMIX C202 5 nF ± 5% 25 V
	C26			1	REMIX C202 180pF ± 5% 63 V
	C27			2	KÓPORC FT.10000 100nF 30 V
	C28				

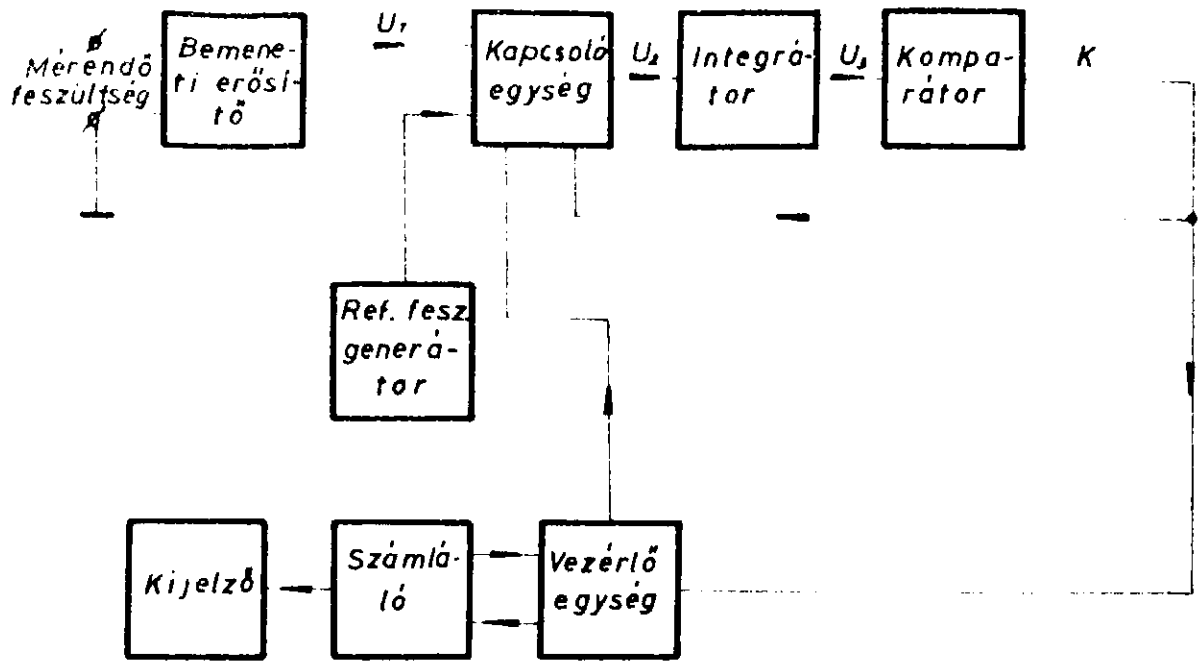
Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
	C29			1	REMIX C202 5nF $\pm 5\%$ 25V
	C30			1	REMIX C202 180pF $\pm 5\%$ 63 V
	C31			2	KÓPORC FT 10000 100nF 30V
	C32				
	C33			1	REMIX C202 5nF $\pm 5\%$ 25 V
	C34			1	REMIX C202 180pF $\pm 5\%$ 63 V
	C35			1	HIKI ME-101 0,68-1/ μ F $\pm 10\%$ 63 V
	C36			4	KÓPORC FT 10000 100nF 30 V
	C37				
	C38				
	C39				
	C40			1	REMIX C202 33pF $\pm 5\%$ 63 V
	C41			1	KÓPORC N47 Tb 3pF ± 1 pF 500 V
	C42			2	KÓPORC FT 10000 100nF 30 V
	C43				
	C44			1	KÓPORC N47 Tb 10pF $\pm 10\%$ 500 V
	C45			1	KÓPORC N47 Tb 3pF ± 1 pF 500 V
	C46			2	KÓPORC N750 Tb 33pF $\pm 20\%$ 500 V
	C47				
	C48			2	HIKI ME 101 1/ μ F $\pm 10\%$ 63 V
	C49				
	C50			4	MECH.Műv. CE2862 200/ μ F -10% + 100% 25 V
	C51				
	C52				
	C53				

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
	C54			2	REMIX C202 180pF ± 5% 63 V
	C55				
	C56			2	REMIX C202 5nF ± 5 % 25 V
	C57				
	C58			2	MECH.Műv. CE2841 100/u. - 10 % + 100 % 16 V
	C59				
	C60			1	KÓPORC FT 10000 100nF 30 V
	C61				
	C62			1	KÓPORC FT 10000 100 nF 30 V
	C63			1	KÓPORC N750 Tb 33 pF 500 V
	C64			1	REMIX 680 pF 125 V
					<u>Kapcsolók csatlakozók</u> <u>biztosítók</u>
	K1			1	Lengyelország típus: 940-13-093
	K2				
	K3				Eltra Isostat 4 áramkörű
	K4				nyomógommbal.
	K5				
	K6			1	Lengyelország típus: 940-13-093
	K7				Eltra Isostat 4 áramkörű
	K8				nyomógombos kapcsoló 3 függő nyomógommbal
	GSD1			1	KONTAKTA DS 2111.114.1. 14 sarkuminiatür csat- lakozósáv dugó aranyo- zott.
	GSH1			1	KONTAKTA DS. 2111.114.2. 14 sarku miniatür csat- lakozósáv hüvely aranyo- zott.
	B1			2	KONTAKTA 200 mA-es
	B2				üvegcsöves olvadó biz- tosító betét

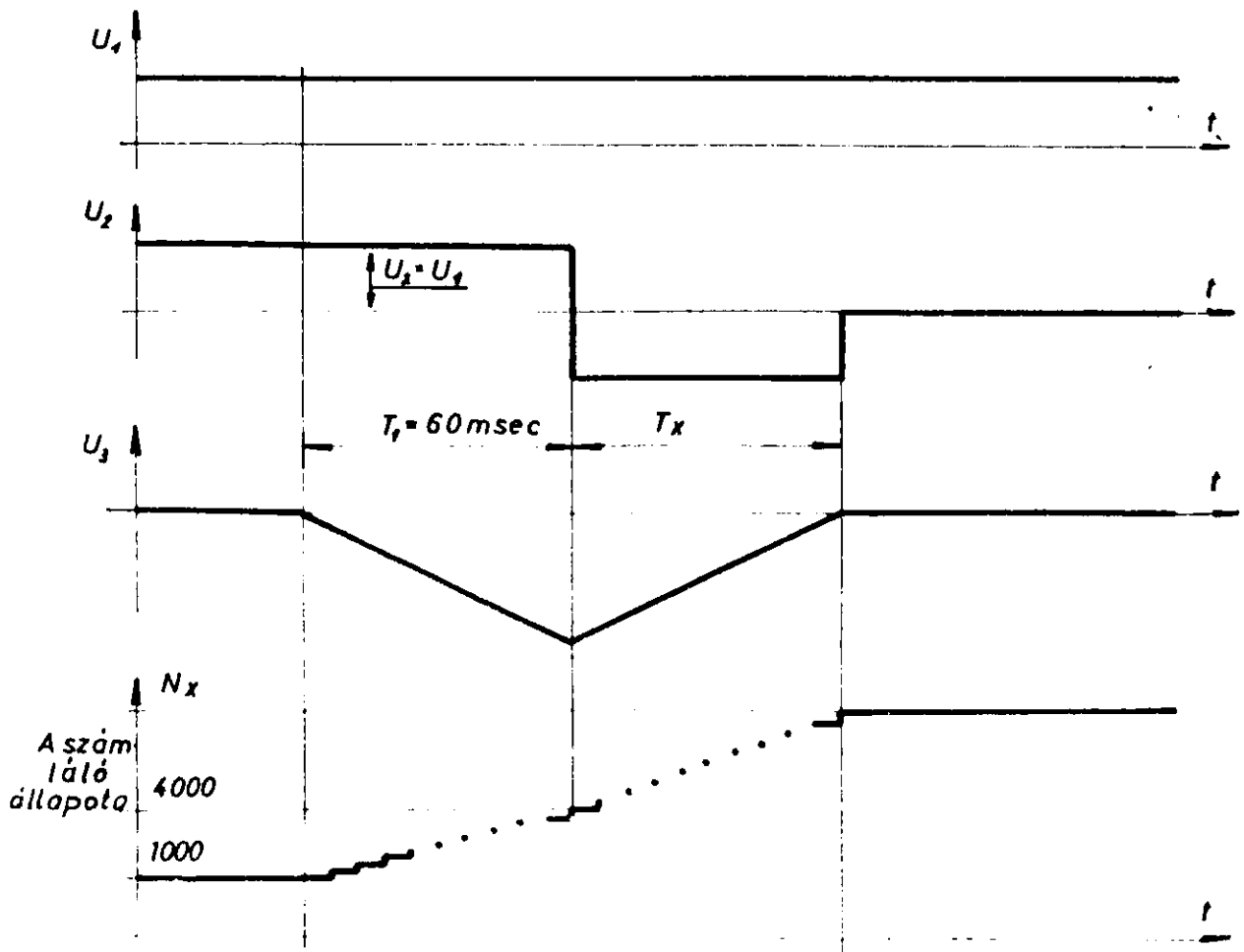
Áram- jel	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellemzők
	B3				KONTAKTA 60 mA-es üvegcsöves olvadó biz- tosító betét
	M303-02	M303-02		1	HIKI AC-DC átalakító <u>Integrált áramkör</u>
	E1			1	TEXAS 2N 72709N <u>FET</u> <u>Bipoláris tranzisztor</u>
	T2			1	SIEMENS BC 107 B npn Si-epitaxial planar <u>Diódák</u>
	D1 D2			2	TUNGSRAM OA 1180 Arany- tűs germánium kapcsoló dióda <u>Ellenállások</u>
	R1			1	HIKI R514 16,79 kOhm <u>+ 5% 0,25 W TK=0,01</u>
	R2			1	HIKI R514 5 kOhm <u>+ 1% 0,25 W TK=0,01</u>
	R3			1	HIKI R514 120 kOhm <u>+ 0,5% 0,0625 W TK=0,01</u>
	R4			1	HIKI R 514 82 Ohm <u>+ 2% 0,125 W TK=0,005</u>
	R5			1	REMIX R510 56 kOhm <u>+ 5% 0,0625 W</u>
	R6			1	HIKI R514 120 Ohm <u>+ 0,5% 0,0625W TK=0,005</u>
	R7 R8			2	HIKI R514 3 kOhm <u>+ 0,5% 0,125 W TK=0,01</u>
	R9			1	REMIX R510 910 kOhm <u>+ 5% 0,25 W</u>
	R10			1	HIKI R514 350 kOhm <u>+ 0,5 % 0,25 W</u> <u>TK=0,01</u>

Tétel- szám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
R11				2	HIKI R514 350 kOhm $\pm 0,5\%$ 0,25 W TK=0,01
R12					
R13				2	REMIX R510 110 Ohm $\pm 5\%$ 0,125 W
R14					
<u>Potenciométerek</u>					
P1				1	REMIX P8143 150 Ohm $\pm 10\%$
P2				1	REMIX NPB-32 1k $\pm 20\%$
<u>Kondenzátorok</u>					
C1				3	HIKI ME-101 1/ μ $\pm 10\%$ 63 V
C2					
C3					
C4				1	REMIX C2042 820pF $\pm 5\%$ 125 V
C5				1	KÓPORC N750 Tb 33pF $\pm 20\%$ 500 V
C6				2	KÓPORC FT 10000 100nF $+ 80\% - 20\%$ 30 V
4	M303-02/2	M303-150		1	<u>Transzformátor és szűrők</u>
D1				3	Jugoszlávia BY238 Szilicium egyenirányító dióda
D2					
D3					
R1				1	REMIX R510 100 kOhm $\pm 20\%$ 0,5 W
R2				1	REMIX R510 5kOhm $\pm 20\%$ 0,125 W
C1				2	MECH. Műv. CE-2891 1000/ μ $- 10\% + 100\%$
C2					16 V
C3				1	MECH. Műv. CE-1530 10/ μ F $-10\% + 50\%$ 250 V
C4				1	REMIX ICP-702 100+2x5nF $\pm 20\%$ 250 V Szélessávu zavarszűrő kondenzátor

tel ám	Tervjel	Felszerelés helye	Szol- gálat	Db.	Gyártó, típus, jellem- zők
					Kapcsolók, csatlakozók, biztosítók
	K9	Előlap		2	KONTAKTA KC 111.1.21 Tolókapcsoló
	K10	Hátlap			
	K11	Előlap		1	KONTAKTA Kbcm-52 Háló- zati kapcsoló
	CSH1	Előlap		3	KONTAKTA DA1102 Egypó- lusu csatlakozóhüvely szerelvénnel
	CSH2				
	CSH3				Összeáll. rajzszám: M303-108
	CS1	Hátlap		1	KONTAKTA DS.2111.134.1. 34 sarku miniatűr csat- lakozósáv hüvely aranyo- zott.
	B1	Hátlap		2	KONTAKTA Wichmann biz- tosítóház 400 mA-es ol- vadó betéttel
	B2				
	HK1	Hátlap		1	HIKI Hálózati kábel Dfk02-102 típusu csatla- kozó dugóval.
		M303-02/3			<u>Potenciométerek</u>
	P1			1	REMIX P715 100 Ohm ± 20 %
	P2			1	REMIX P715 10 kOhm ± 20 %

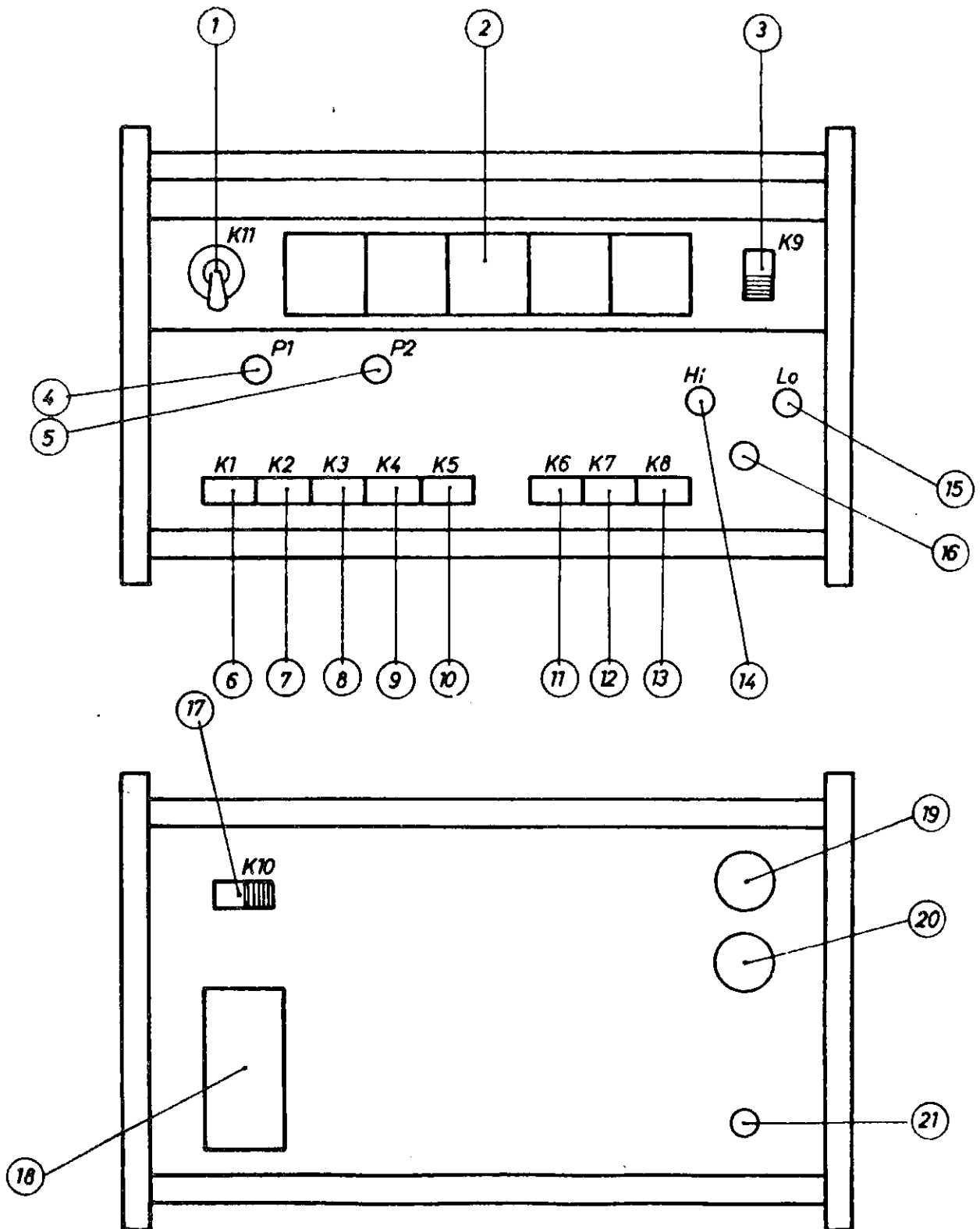

3. ábra Egyszerűsített tömbvázlat
 (A kijelzett érték = Számláló állapota - 4000)

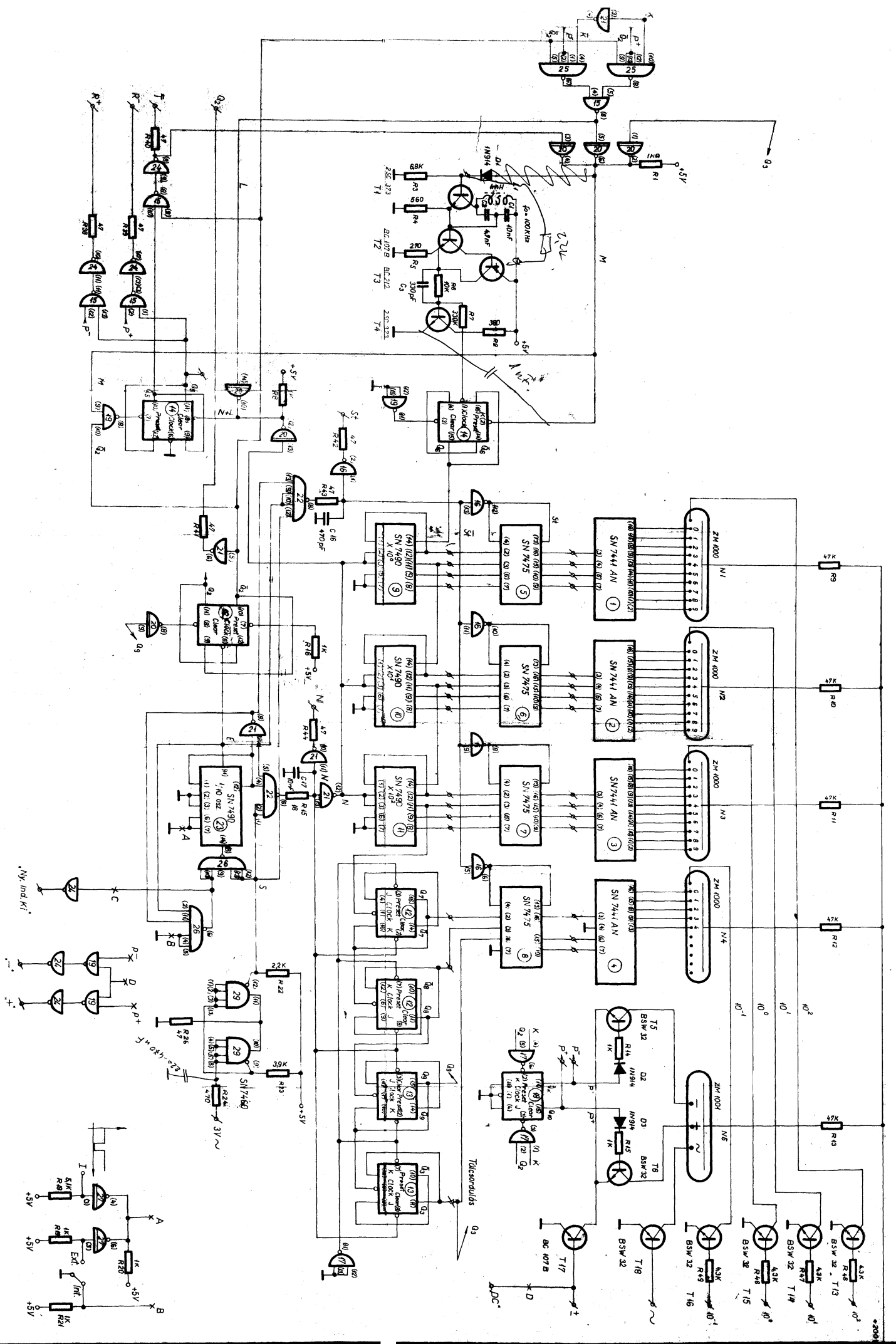

4. ábra Ütemdiagram

5. ábra Kezelőszervek, csatlakozópontok elhelyezése

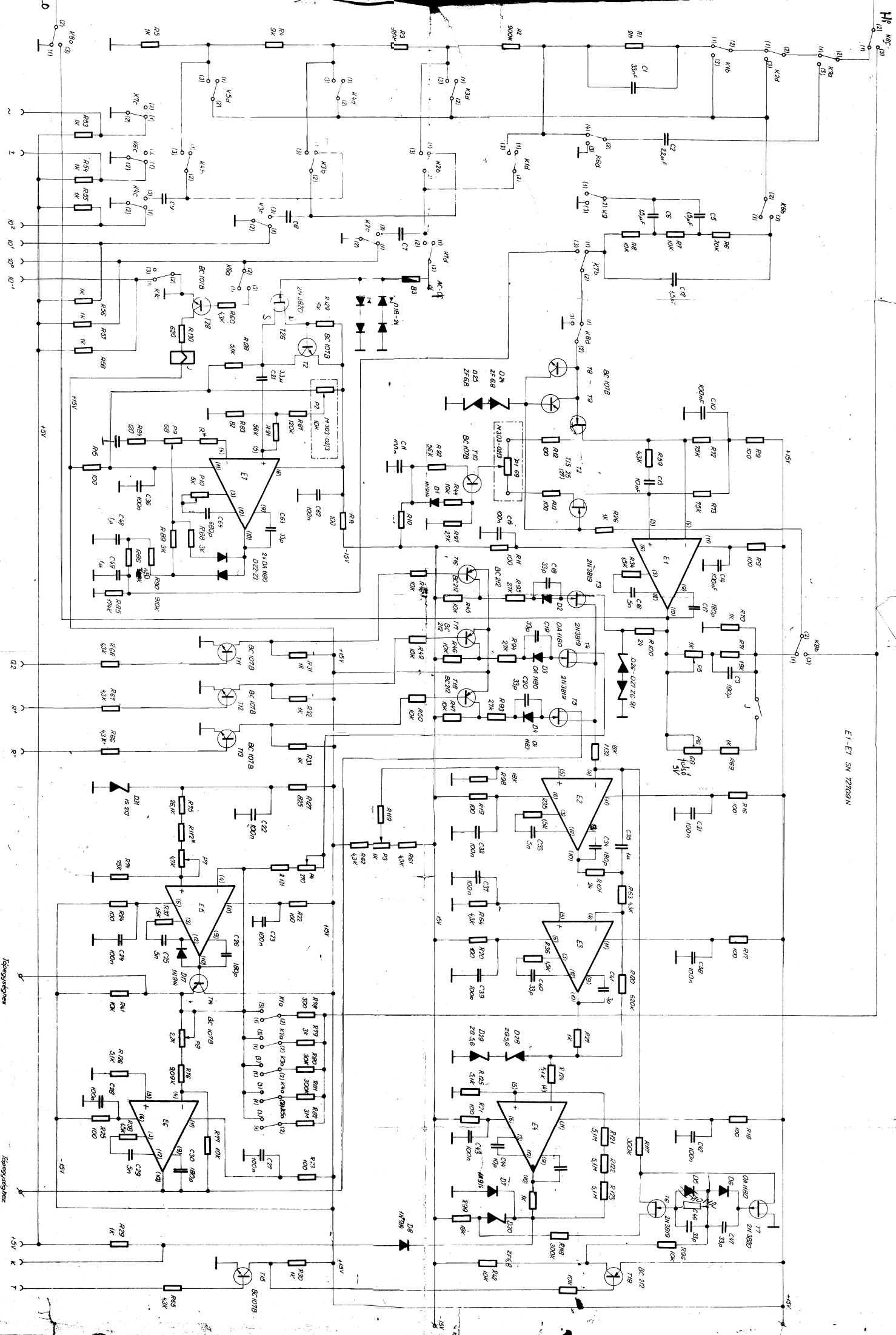

6. ábra Kezelőszervek, csatlakozópontok, biztosítók elhelyezkedése a hátlapon.

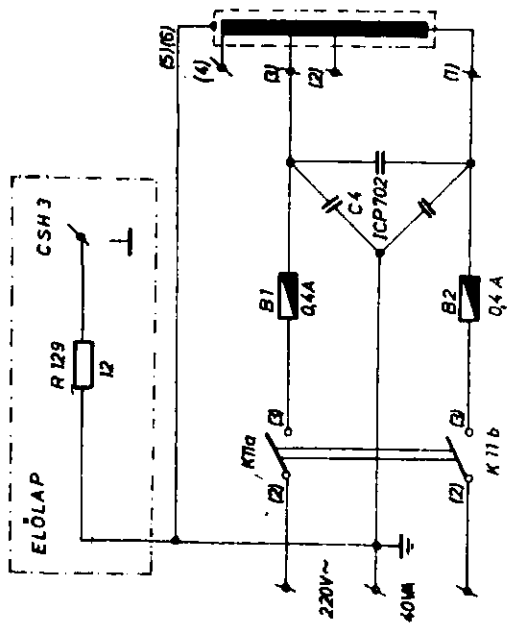
2. dbr o . iA logika qpsqg eliv kaposoldsi rojze (M303-01)

E1-E7 SN 72709V

8. ábr. az analóg egység kapcsolási rajza

Tápellátás Tápegység

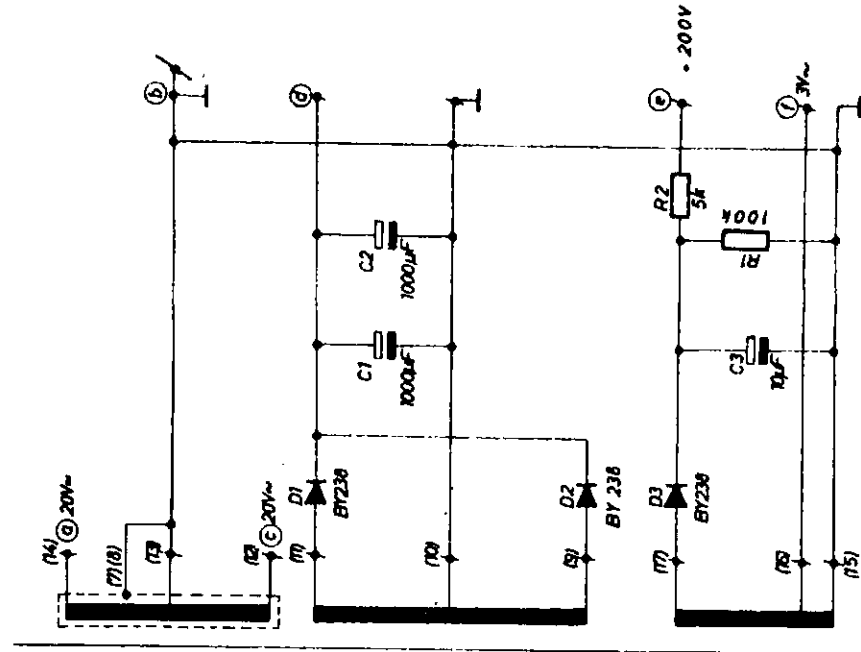

Menetszámtáblázat.

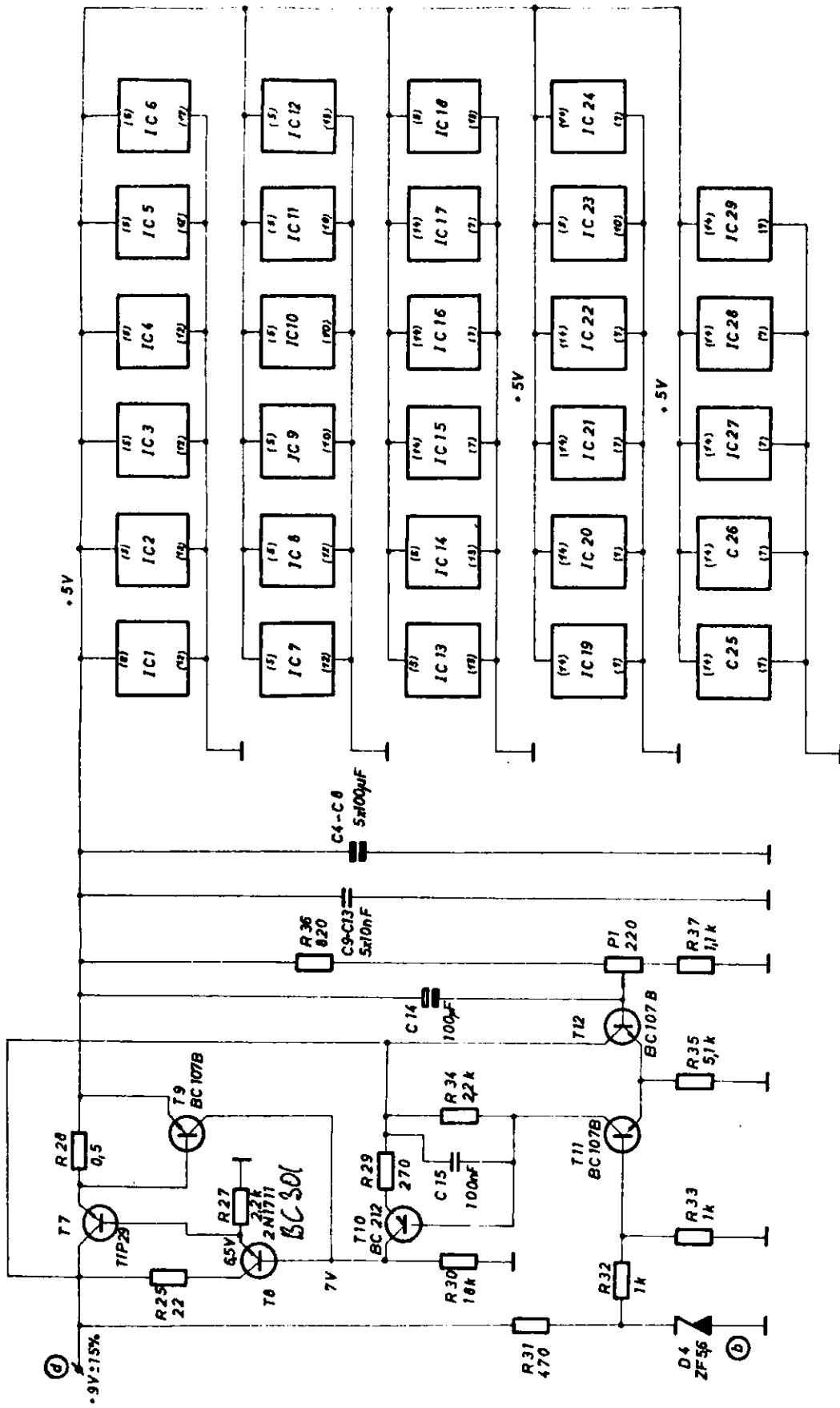
(1)	0 menet
(2)	10/9 menet
(3)	10/00 menet
(4)	10/1 menet

(5)	0 menet
(6)	54 menet
(7)	108 menet
(8)	200 menet

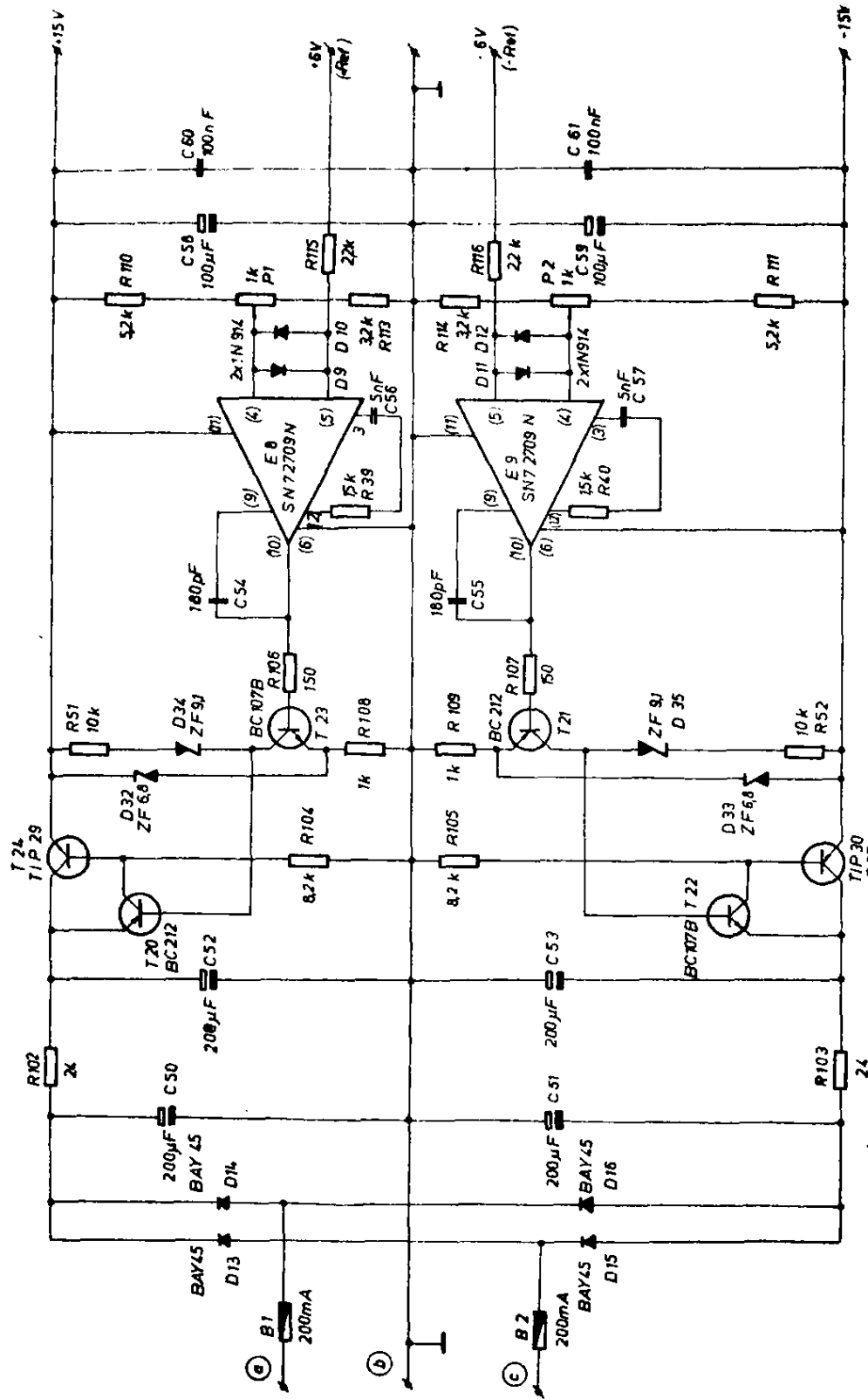
(9)	0 menet
(10)	18 menet
(11)	500 menet

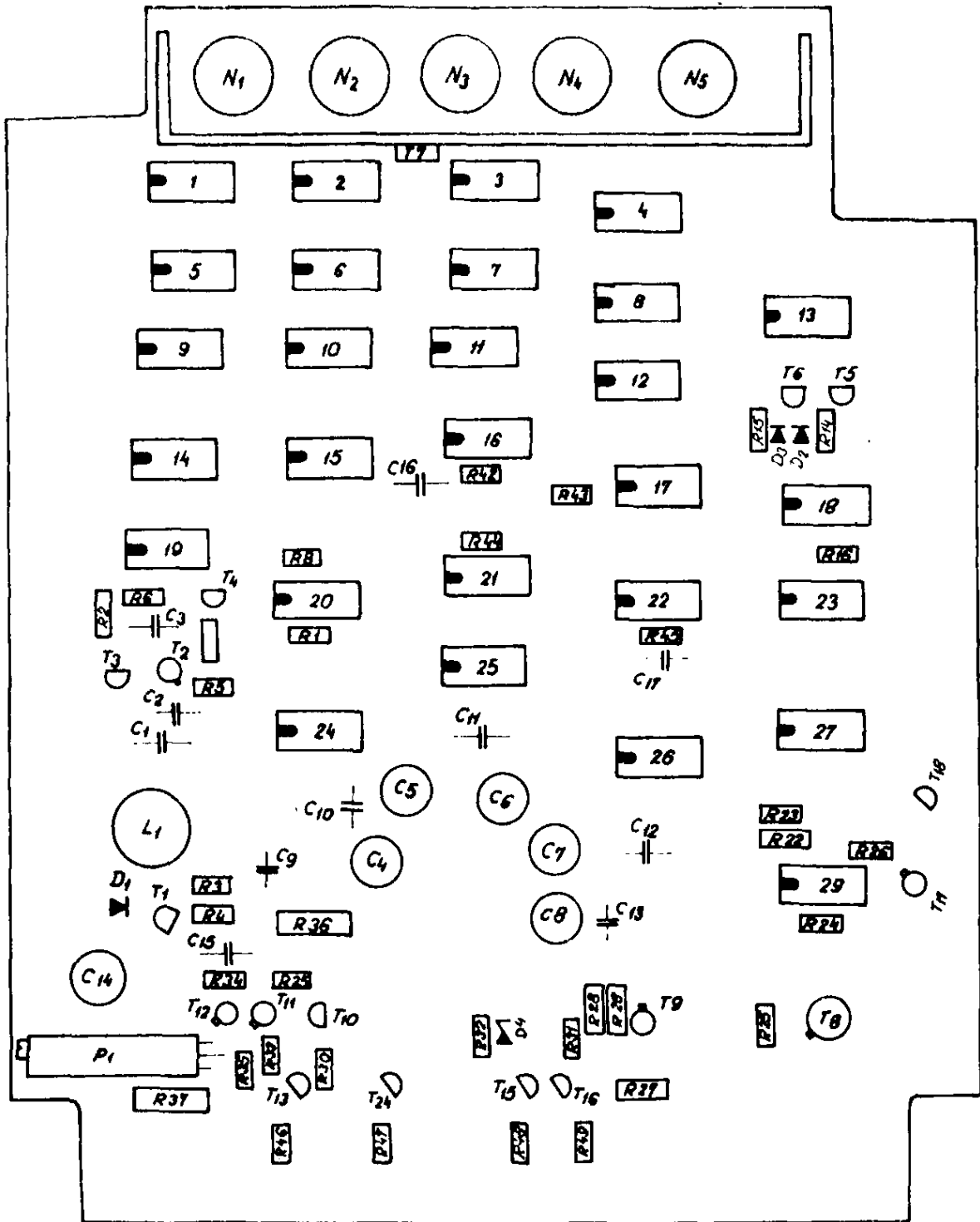
9. ábra Transzformátor és szűrők kapcsolási rajz (M303-02/2)

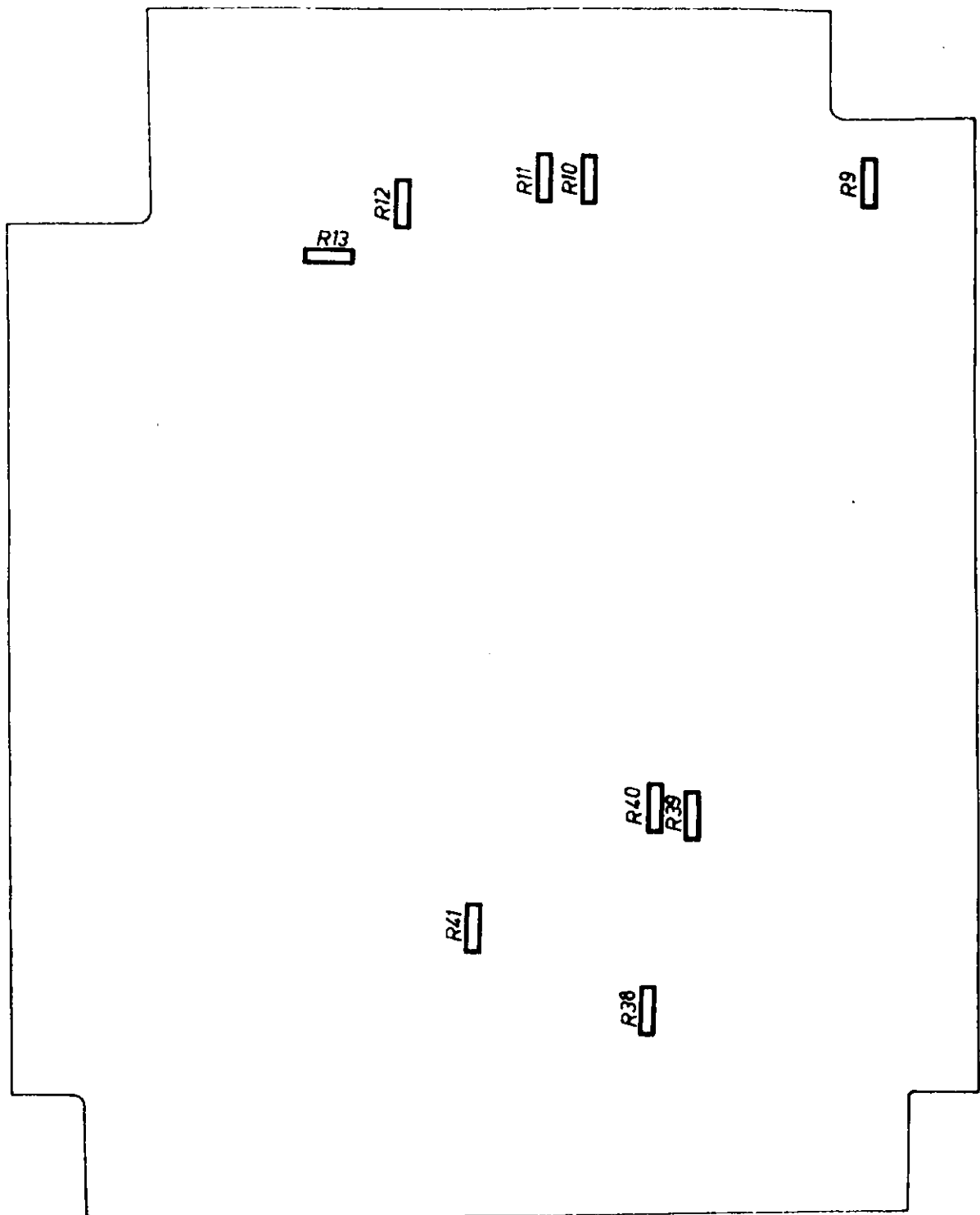
10. dbr. A +5V-os stabilizátor kapcsolási rajza
(M303-01)

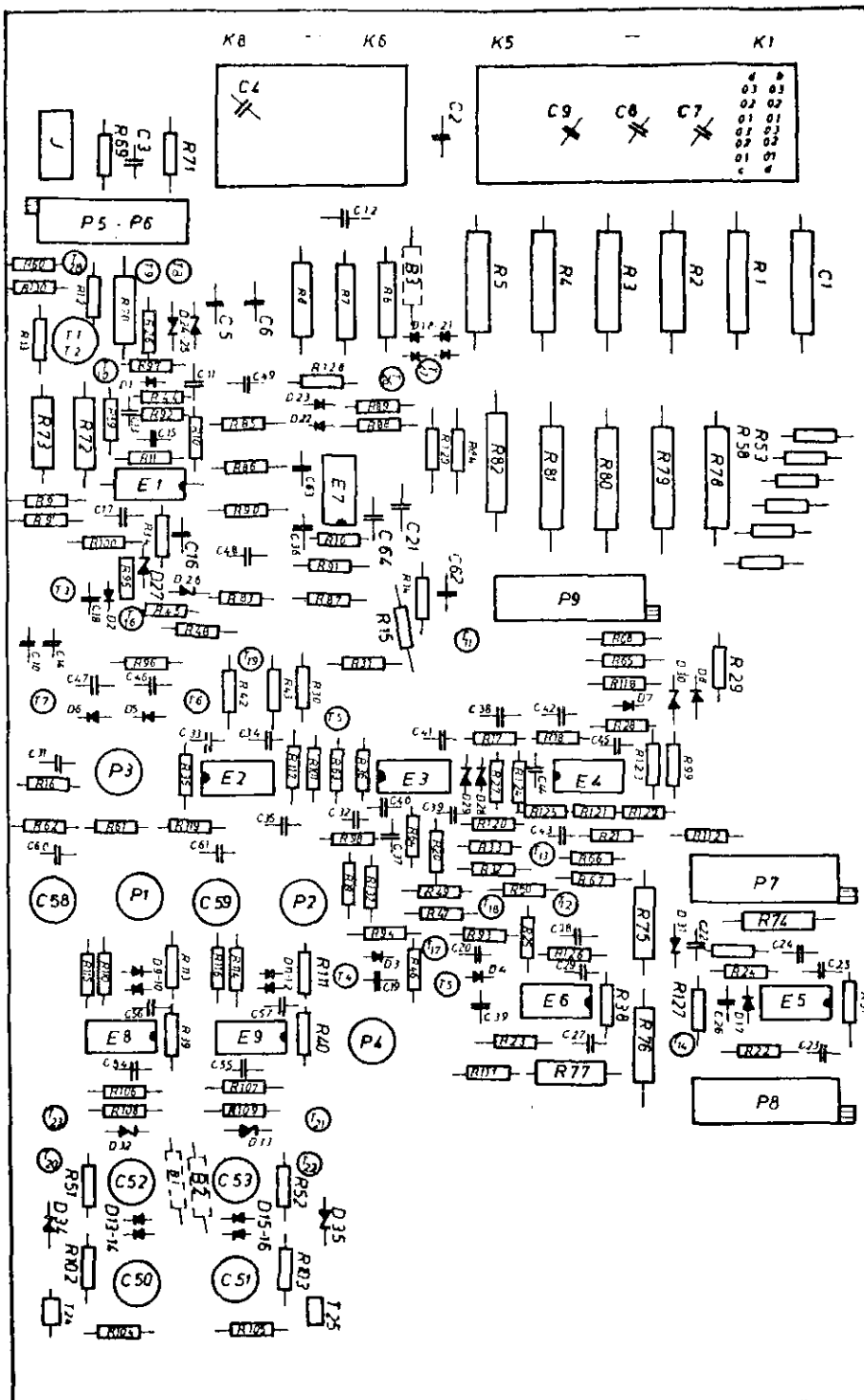
11. dbr. : 15V-os stabilizátor kapacitási rajza.

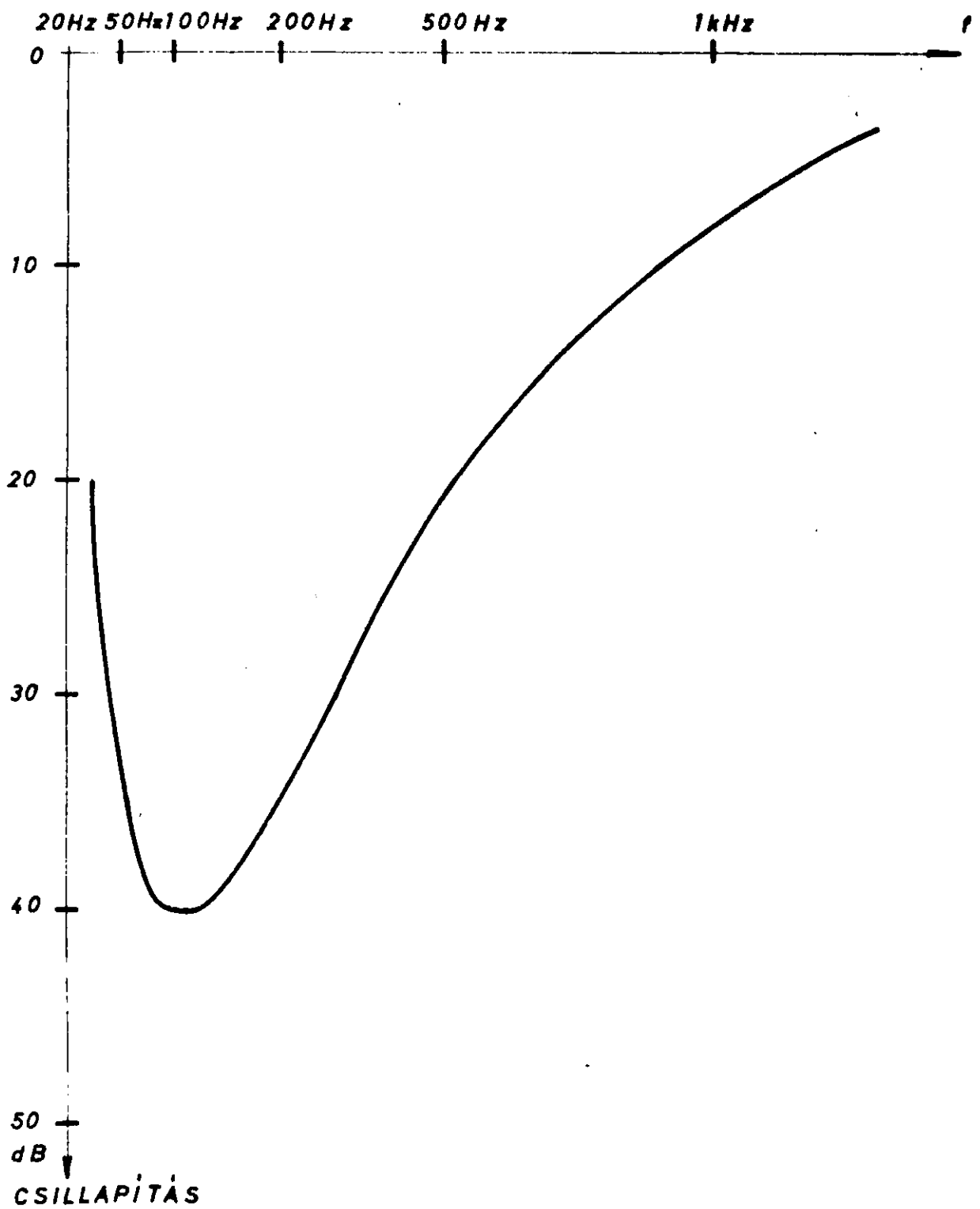
12. dbr. A logikai egység és a +5V-os stabilizátor elrendezési rajza
(M303-01) Felülnézet

13.ábra. A logikai egység és a 5V-os stabilizátor elvi elrendezési rajza
(M303-01) Alulnézet.

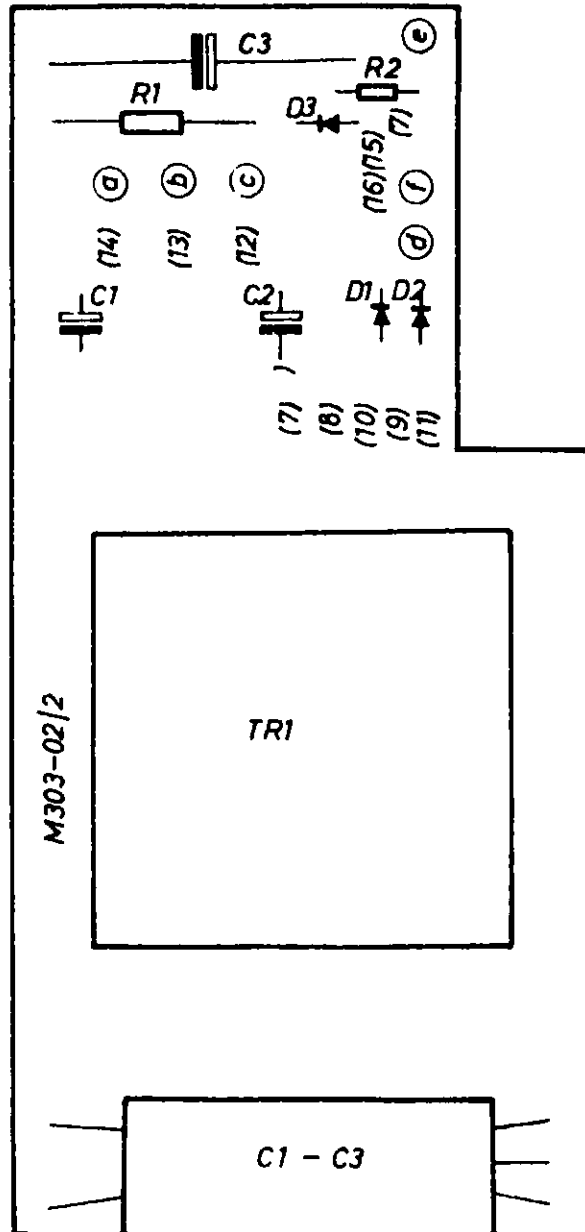
Kébra. Az analóg egység és a $\pm 15V$ -os stabilizátor elhelyezése rajza (M303 02) Felülnézet.

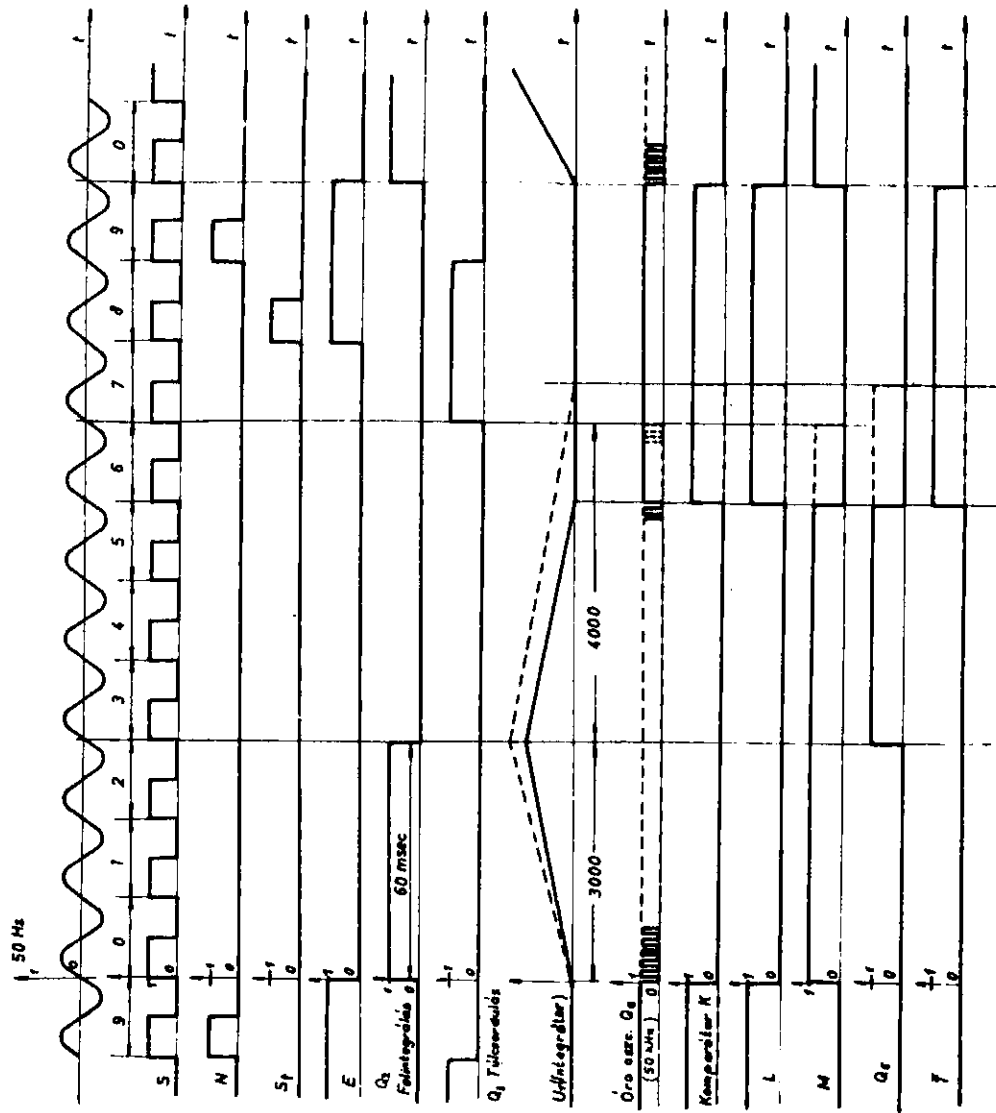
A bemeneti szűrő átviteli görbéje
 15.
 72. dbra.

	A		B
C	AC	D	TP 10 ⁻¹
OV ⊥	E		F
H	DC	J	TP 10 ⁰
Ind be	K		L
M	„+”	N	TP 10 ¹
Ki	P		R
S	„-”	T	TP 10 ²
+5V	U		V
W		X	IC2 (7)
	Y	„4”	Z
AA	IC3 (7)	„4”	IC1(7)
„4”		BI	„4”
	CC	IC2 (6)	DD
EE	IC3 (6)	„2”	IC1(6)
„2”		FF	„2”
	HH	IC2 (4)	JJ
KK	IC3 (4)	„8”	IC1(4)
„1”		LL	„8”
	MM	IC2 (3)	NN
	„1”	„1”	IC1 (3)
			„1”

16. ábra. A 34 pólusu csatlakozó bekötési rajza

17. ábra Transzformátor és szűrők.
Elvi elrendezési rajz.

18. ábra Ütemdiagram